

REGULAMIN ODZNAKI TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEJ „ZNAM GMINĘ ŚWIDNICA”

I. Postanowienia ogólne

1. Odznaka Krajoznawcza „Znam Gminę Świdnica” (zwana dalej odznaką) ustanowiona została przez Zarząd Oddziału PTTK w Świdnicy na wniosek Gminnego Koła PTTK „Teraz Sudety” przy Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Świdnicy.
2. Celem Odznaki jest promocja walorów turystycznych i krajoznawczych gminy wiejskiej Świdnica, popularyzowanie wiedzy z zakresu osobliwości przyrodniczych, wydarzeń historycznych i dziedzictwa kulturowego w trakcie odbywania wycieczek po Gminie Świdnica.
3. Odznaka jest trójstopniowa: brązowa, srebrna i złota. Odznakę zdobywa się w kolejności stopni. Zdobycie trzech stopni odznaki pozwala stworzyć kontury gminy wiejskiej.
4. Odznaka może zostać nadana w sposób honorowy w dowód szczególnego uznania za działalność na rzecz turystyki i krajoznawstwa. Odznakę nadaną w sposób honorowy zatwierdza Zarząd Oddziału PTTK w Świdnicy na wniosek Zarządu Gminnego Koła PTTK „Teraz Sudety” przy Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Świdnicy.
5. Odznakę można zdobywać po ukończeniu 5. roku życia, a czas jej zdobywania jest nieograniczony.
6. Osoby małoletnie mogą zdobywać Odznakę pod opieką rodziców, osób pełnoletnich, opiekunów na wycieczkach rodzinnych, przedszkolnych, szkolnych, czy też harcerskich – przy zachowaniu ogólnych zasad i warunków bezpieczeństwa.
7. Warunkiem zdobycia Odznaki jest udokumentowane zwiedzenie odpowiedniej dla danego stopnia liczby obiektów wyszczególnionych w Wykazie obiektów Gminy Świdnica.

II. Warunki weryfikacji

1. Odznaka jest przyznawana na podstawie przedstawionej do weryfikacji własnoręcznie wykonanej Kroniki wycieczek do Odznaki Krajoznawczej „Znam Gminę Świdnica” zawierającej potwierdzenia zwiedzenia wskazanych w regulaminie miejsc i obiektów. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się inną formę udokumentowania zwiedzanych miejsc i obiektów.
2. Zwiedzanie powinno być udokumentowane przez, np.:
 - a) zdjęcie z osobą zwiedzającą przy lub na tle zwiedzanego obiektu (dopuszcza się własnoręczny rysunek lub opis własnymi słowami),

- b) odcisk pieczętki kończącej quest lub odcisk pieczętki w danym obiekcie krajoznawczym. Nie honoruje się wklejonych lub kserokopii pieczętek,
- c) odcisk pieczętki członka kadry programowej PTTK lub organizatora imprezy turystycznej (np. placówki oświatowej, ZHP, itp.),
- d) bilet wstępu.

Potwierdzenie powinno zawierać datę zwiedzania obiektu.

- 3. Kronika wycieczek powinna zawierać niezbędne dane osobowe z adresem kontaktowym (adresem e-mailowym) – podpisana osobiście przez turystę.
- 4. Raz zaliczony obiekt nie może być zaliczony na inny stopień odznaki.
- 5. Nadwyżkę zaliczonych obiektów dla danego stopnia odznaki zalicza się na poczet odznaki wyższego stopnia.

III. Postanowienia końcowe

- 1. Wypełnioną kronikę Odznaki Krajoznawczej „Znam Gminę Świdnica” należy przedstawić do zweryfikowania osobiście lub korespondencyjnie w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Świdnicy, ul. Bartosza Głowackiego 4, pok. 314, 58-100 Świdnica lub w biurze Zarządu Oddziału PTTK w Świdnicy, ul. Długa 33, pok. 7.
- 2. Wysyłając kronikę za pośrednictwem poczty należy dołączyć zaadresowaną kopertę zwrotną ze znaczkiem pocztowym. Dopuszcza się przesyłanie kronik do weryfikacji przy pomocy poczty elektronicznej.
- 3. Osoby ubiegające się o Odznakę pokrywają koszty wysyłki kroniki oraz zakupu odznaki.
- 4. Odznaka powinna być wręczana w sposób uroczysty.
- 5. Ostateczna interpretacja niniejszego regulaminu przysługuje Komisji Turystyki Pieszej i Krajoznawstwa Zarządu Oddziału PTTK w Świdnicy.
- 6. Akceptacja niniejszego regulaminu jest jednoznaczna z wyrażeniem zgody na wykorzystanie zdjęć i fragmentów kronik przez Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Świdnicy do promocji i popularyzacji Odznaki.
- 7. Autorem regulaminu i projektu Odznaki jest Jakub Curyl – Przewodnik Turystyki Pieszej nr 10850 ze Świdnicy.
- 8. Regulamin Odznaki Krajoznawczej „Znam Gminę Świdnica” został zatwierdzony uchwałą Zarządu Oddziału PTTK w Świdnicy nr XXI/64/4/2021 w dniu 12 maja 2021 r. i wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2021 r.
- 9. Dystrybutorem Odznaki jest: Oddziałowa Komisja Turystyki Pieszej i Krajoznawstwa w Świdnicy, adres: ul. Długa 33, pok. 7, 58-100 Świdnica, e-mail: biuro@pttk.swidnica.pl, tel. nr: 723 015 271 oraz Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Świdnicy, adres: ul. Bartosza Głowackiego 4, pok. 314, 58-100 Świdnica, e-mail: goksirgmswidnica@wp.pl, tel. nr: +48 74 852 30 67 wew. 313.

Liczba obiektów i miejsc

Lp.	Rodzaj obiektu	Stopień odznaki		
		Brązowy	Srebrny	Złoty
1.	Kościóły	2	3	5
2.	Pałace i dwory	3	3	3
3.	Pomniki przyrody, aleje zabytkowe, parki, parki krajobrazowe	1	1	2
4.	Młyny, wiatraki i elektrownie	–	1	2
5.	Zabytkowe cmentarze	1	1	2
6.	Zabytkowe obiekty architektoniczne	1	2	2
7.	Krzyże i kapliczki pokutne	3	3	5
8.	Kapliczki i inne pomniki przydrożne lub historyczne	1	2	3
9.	Znaczące obiekty współczesne	1	1	1
10.	Questy	2	3	5
Łącznie		15	20	30
Minimalna liczba odwiedzonych miejscowości		4	10	15

Wykaz obiektów do zdobycia Odznaki Krajoznawczej „Znam Gminę Świdnica”

Lp.	Miejscowość	Obiekty
1.	Bojanice	a) kościół filialny pw. Matki Bożej Częstochowskiej z 1524 r., początki XVIII w. b) aleja lipowa jednorzędowa, wokół kościoła, z przełomu XVIII/XIX w. c) aleja lipowa wielorzędowa, wzdłuż drogi na cmentarz, z początku XX w. d) 2 krzyże pokutne przy murze oporowym wokół kościoła e) świetlica „Odyńcówka” za leśniczówką Bojanice
2.	Boleścin	a) pałac z przełomu XVIII/XIX wieku, barokowy (obecnie RSP „Jedność”) b) kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP z 1911 r. c) aleja dębowa-klonowa, dwurzędowa, wzdłuż drogi do Makowic, z przełomu XVIII/XIX w. d) świetlica wiejska e) pomnik „1000 lat Polski” kiedyś poległych i zaginionych w I wojnie światowej f) quest „Ekologiczna wyprawa w Bolesciwie”
3.	Burkatów	a) aleja lipowa dwurzędowa, wzdłuż drogi do mostu na młynówce, z połowy XIX w. b) pałac (pierwotnie zamek wodny) w otoczeniu parku i budynków gospodarczych z XIX w. c) dwór z końca XIX w. w Omiecinach, przysiółku Bukatowa d) kamień wydobyty z rzeki Bystrzyca upamiętniający powódź w 1997 r. e) młyn Burkatów f) remiza OSP g) quest „Strażacki quest w Burkatowie”
4.	Bystrzyca Dolna	a) pałac neorenesansowy z XIX w., dwukondygnacyjny kryty dachem mansardowym z lukarnami b) zabytkowy park ze stawem oraz ok. 200-letnimi dębami c) aleja dębowa jednorzędowa, przy głównej drodze wiejskiej, z początku XIX w. d) kościół pw. św. Józefa z końca XIX w.
5.	Bystrzyca Górna	a) pałac z końca XIX w. (posesja nr 43) b) pałac z końca XIX w. (obecnie Zespół Placówek Oświatowych) c) kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP z XVII-XIX w. d) pomnik przyrody nieożywionej migmatyt w drodze do „Chaty nad Sztolnią” e) plac zabaw „Trójkąt Pokoleń” f) drzewo – pomnik „Skąd przybyliśmy, skąd jesteśmy” g) stadion LKS Bystrzyca Górna h) quest „Z nurtem Bystrzycy” i) kapliczka maryjna na końcu wsi po lewej stronie drogi do Lubachowa przy rzece j) kapliczka maryjna przy moście niedaleko Szkoły Podstawowej w Bystrzycy Górnej
6.	Gogołów	a) gotycki kościół filialny pw. św. Marcina z początku XV w. b) ruiny pałacu (pierwotnie zameczek myśliwski książąt świdnickich) c) Ślężański Park Krajoobrazowy d) wiatrak holenderski z XIX w., odrestaurowany e) quest „W cieniu holenderskiego wiatraka w Gogołowie”
7.	Grodziszcze	a) kościół pw. św. Anny z początku XVI w. późnogotycki, renesansowy b) plebania z XVI w. c) park pałacowy z XVIII w. z wieloma pomnikami przyrody d) pałac późnobarokowy z połowy XVIII w. z dachem czterospadowym e) 2 krzyże pokutne przy drodze do Krzyżowej pod murem kościoła f) krzyż pokutny wmurowany naprzeciwko muru kościoła g) grodzisko Gramolin z IX-XII w., widoczne pozostałości wałów ziemnych h) quest „Perełki Grodziszcza – najstarszej dolnośląskiej wsi”
8.	Jagodnik	a) boisko piłkarskie i plac zabaw b) krzyż drewniany przy skrzyżowaniu z drogą Świdnica – Mirochów c) źródło z wody pitnej po lewej stronie drogi prowadzącej do Miłochowa
9.	Jakubów	a) pałac z 1783 r., barokowy z dachem czterospadowym b) park zabytkowy
10.	Komorów	a) pałac z 1800 r., barokowy z dachem czterospadowym b) dzwonnica na posesji nr 7 c) dawny wiatrak holenderski z XIX w. d) kaplica cmentarna na zrujnowanym cmentarzu przy drodze polnej nad zalew e) park ze stawem zamkowym f) zalew, zbiornik zaporowy na cieku wodnym Milikówka g) quest „Ścieżkami historii w Komorowie”
11.	Krzczonów	a) kaplica filialna pw. Matki Bożej Bolesnej z XX w. b) boisko sportowe i plac zabaw

Lp.	Miejscowość	Obiekty
12.	Krzyżowa	<ul style="list-style-type: none"> a) kościół filialny pw. św. Michała Archanioła, gotycki z XIV w. b) cmentarz ewangelicki rodziny von Moltke z 1870 r. c) zespół pałacowo-folwarczny, neobarokowy z XVII-XIX w. d) wystawa plenerowa „Odwaga i Pojednanie” e) rodzinny dom Helmutha Jamesa von Moldke tzw. „Dom na Wzgórzu” f) aleja dębowa między pałacem a „Domem na Wzgórzu” g) obelisk ku czci organizacji antyhitlerowskiej „Koło z Krzyżowej”
13.	Lubachów	<ul style="list-style-type: none"> a) działająca elektrownia wodna z lat 1913-1917 b) wiadukt kolejowy, trzyprzęsłowy most kolejowy najwyższy na trasie (18 m od dna doliny) c) willa z początku XIX w. (3) „Mariaż” d) Szkolne Schronisko Młodzieżowe e) leśniczówka Lubachów (27a) f) słup graniczny obwołu łowieckiego z 1854 r. g) quest „Tajemnice Śląskiej Doliny” h) Złoty Las: willa – dom spółki poszukiwaczy złota z początku XIX w. i) pomnik na pamiątkę powodzi w 1997 r. na końcu wsi przy przystanku MPK
14.	Lutomia Dolna	<ul style="list-style-type: none"> a) kościół pw. Przemienienia Pańskiego, gotycki z drugiej połowy XV w. b) droga krzyżowa w parafialnym ogrodzie przykościelnym c) kapliczka domkowa d) krzyż pokutny przy kapliczce i posesji nr 75 e) płyta z rytem krzyża przy wewnętrznym murze cmentarza, po prawej stronie wejścia f) pałac z parkiem na skraju wsi przy drodze do Mościska
15.	Lutomia Górna	<ul style="list-style-type: none"> a) wieża kościelna po dawnym kościele ewangelickim z 1741 r. b) plebania ewangelicka (obecnie dom nr 174) z drugiej połowy XVIII w. c) leśniczówka Lutomia Górna 1 d) pomnik ku czci króla Prus i cesarza Rzeszy Niemieckiej Wilhelma I e) kreaka studzienka, źródło w płn.-zach. części Gór Sowich położone na wysokości ok. 580 m n.p.m. (obok drogi łączącej Lutomię z Glinnem i szlaku czerwonego) f) boisko piłkarskie „Orlik” i plac zabaw g) quest „Szlakiem Bitwy pod Lutomią” h) drewniana kapliczka maryjna przy domu nr 76 i) kapliczka z Matką Boską przy domu nr 5
16.	Makowice	<ul style="list-style-type: none"> a) kościół filialny pw. św. Katarzyny, gotycki z XV w., 1596 r., 1712 r. b) pałac z początku XVII w., 1875 r. w stylu francuskiego neorenesansu c) park z XVII-XIX w. d) winnica na zboczach góry Popiel e) quest „Malarskie impresje w Makowicach”
17.	Mirochów	<ul style="list-style-type: none"> a) pozostałości zabytkowego pałacu, który aktualnie przerobiony jest na blok mieszkalny b) stary (zniszczony) cmentarz ewangelicki nieopodal drogi Miłochów – Psenno c) krzyż pokutny przy drodze polnej Miłochów – Boleścín
18.	Modliszów	<ul style="list-style-type: none"> a) kościół filialny pw. św. Bartłomieja z XV w., XIX w. b) dawny cmentarz ewangelicki na płn.-wsch. od zabudowań c) dawny pomnik wojenny poległych w I wojnie światowej w centrum wsi d) budynek dawnej leśniczówki (nr 2) e) platforma widokowa Nadleśnictwa Świdnica przy drodze nr 379 f) krzyże pokutne/kapliczka przy rondzie na drodze Świdnica – Wałbrzych g) 3 krzyże pokutne na szczycie dachu kościoła h) kamień milowy przy drodze nr 379 do Świdnicy
19.	Mokrzyszów	<ul style="list-style-type: none"> a) kościół pw. św. Jadwigi, gotycki z XIV w., jednonawowy, trójprzęsłowy b) pałac von Hochbergów z Książa z XIX w. (ob. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego) c) dawny szpital w stylu neogotyckim z drugiej połowy XIX w. otoczony parkiem d) krzyż pokutny przy ogrodzeniu kościoła e) krzyż pokutny po prawej stronie drogi do Milikowic na posesji nr 65 f) zabytkowy cmentarz g) kapliczka przy drodze nr 35 w kierunku Świebodzic h) kapliczka w centrum wsi i) kapliczka przy drodze do Milikowic j) quest „Historyczna wyprawa po Mokrzyszowie”
20.	Niegoszów	<ul style="list-style-type: none"> a) skwer parkowy z placem zabaw b) krzyż metalowy w centrum wsi
21.	Opoczka	<ul style="list-style-type: none"> a) dom rodziny Krebs (nr 7) b) dawna gospoda (obecnie świetlica wiejska nr 30)

Lp.	Miejscowość	Obiekty
		c) kapliczka Matki Boskiej w centrum wsi d) quest „Śladami Emila Krebsa – śląskiego geniusza z Opoczki”
22.	Panków	a) ruina zamku-dworu obronnego z XVI w., 1699 r. b) park z XIX w. c) kapliczka pokutna przed wejściem na zamek d) Stadnina Koni Mazurek e) remiza strażacka z pomnikiem św. Floriana oraz zabytkowym wozem strażackim
23.	Pogorzała	a) budynek dawnej szkoły, szachulcowy (nr 11) b) poniemiecki cmentarz ewangelicki przy drodze polnej do Jeziorka Daisy, przy cmentarzu pomnik c) krzyż pokutny naprzeciw posesji nr 4, na skarpie koło boisk d) Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich e) rezerwat przyrody Jeziorko Daisy, ruiny zabytkowych wapienników f) quest „Wyprawa nad Jeziorko Daisy”
24.	Pszemno	a) kościół pw. św. Mikołaja, z XIV w. b) schron jednoosobowy, naziemny punkt obserwacyjny przy ulicy Rolniczej c) krzyż pokutny na terenie szkoły wmurowany w schody starego budynku d) Cukrownia „Świdnica” i Muzeum Cukrownictwa e) pałacyk z XVIII w., budynek właściciela Cukrowni, ul. Świdnicka 3 f) dawna gospoda przy moście na Piławie (obecnie świetlica wiejska) ul. Wrocławska 1 g) stadion LZS Cukrownika Pszemno h) kaplica cmentarna
25.	Słotwina	a) dawny cmentarz ewangelicki w stronę os. Młodych b) krzyż pokutny z tyłu posesji nr 16 c) budynek świetlicy wiejskiej i posterunku policji
26.	Stachowice	a) krzyż i kapliczka ze Świętą Rodziną b) boisko i plac zabaw c) świetlica wiejska
27.	Sulisławie	a) ruina pałacu z XVIII w., powstał w miejscu zamku wodnego b) park pałacowy z drugiej połowy XIX w. c) krzyż pokutny po lewej stronie drogi do Żarowa w pobliżu zabudowań
28.	Wieruszów	a) krzyż drewniany („Do końca Nas umiłował”) w centrum wsi
29.	Wilków	a) pałac z ok. 1870 r. z wieżą, nakryty czterospadowym dachem b) park z aleją lipową c) dziedziniec folwarczny z zabudową oficyn d) pomnik poległych w I wojnie światowej e) kapliczka Matki Boskiej
30.	Wiśniowa	a) pałac z XVI w. w stylu neorenesansu francuskiego b) park w stylu angielskim z końca XIX w.
31.	Witoszów Dolny	a) kościół pw. Nawiedzenia NMP wybudowany w 1268 r. b) pałac (nr 116) z przełomu XIX/XX w. c) 3 krzyże pokutne po drugiej stronie drogi naprzeciw wejścia do kościoła d) Centrum Sportowo-Rekreacyjne przy Szkole Podstawowej im. Ludwiki Wawrzyńskiej e) Muzeum Broni i Militariów f) dawny schron dowodzenia wojsk radzieckich na południe od miejscowości (dojazd drogą polną od Zakładu KAT-Recykling Sp. zoo) g) kaplica cmentarna i cmentarz parafialny h) remiza Ochotniczej Straży Pożarnej
32.	Witoszów Górny	a) dwór z przełomu XVI/XVII w. (pierwotnie dwór myśliwski ks. Bolka) i park z XIX w. b) krzyż pokutny wmurowany w ogrodzenie parku zabytkowego nr 20 c) 2 krzyże pokutne wmurowane nad potokiem Witoszówka w ogrodzenie domu nr 39 (dojście przez posesję nr 36) d) współczesna kapliczka przydrożna
33.	Zawiszów	a) zespół folwarczny „Keiserhof” (nr 2b) b) oficyna mieszkalno-gospodarcza z 1823 r. (nr 4b) c) 2 krzyże pokutne na skrzyżowaniu polnych dróg za wiaduktem kolejowym